

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Ombudsman

RECOMANDAREA

Nr. 6.....din 25...februarie 2013

referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind protecția copiilor și a tinerilor și a dreptului la ocrotirea sănătății, prevăzute de art. 49 și art. 34 din Constituția României

Urmare a difuzării pe postul de televiziune Antena 3, în data de 28 ianuarie 2013, a reportajului „Copii legați de pat” în care era prezentat cazul unor copii din centrele Direcției Generale de Asistență Socială Buzău, internați în secția de pediatrie a Spitalului de Urgență Buzău, instituția Avocatul Poporului s-a autosesizat și a solicitat autorităților județene informații referitoare la acest caz.

S-a constatat că autoritățile județene competente au reacționat imediat, fiind inițiate anchete de către Direcția de Sănătate Publică Buzău, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău, Consiliul Județean Buzău și de către Inspectoratul Județean de Poliție Buzău. În conformitate cu competențele sale, cazul a fost monitorizat de Instituția Avocatul Poporului, care a urmărit modul în care aceste autorități își îndeplinesc atribuțiile, solicitându-se acestora să ne transmită rapoartele întocmite ca urmare a delurării acestor anchete.

În urma demersurile întreprinse (inclusiv din raportul întocmit de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău, transmis instituției Avocatul Poporului), s-a stabilit că în dimineața zilei de 28.01.2013 erau internați în secția de pediatrie a Spitalului Județean de Urgență Buzău un număr de 11 copii aflați în sistemul de protecție specială.

Toți au fost internați pe fondul unor probleme respiratorii specifice perioadei reci și au fost externați pe măsură ce starea lor de sănătate a permis. Datorită ameliorării stării de sănătate, pe parcursul zilei de 28.01.2013 au fost externați 5 dintre acești copii. Momentul externării acestora a fost surprins de reprezentanții mass-media, în imaginile difuzate observându-se o salariată a D.G.A.S.P.C Buzău care a externat copiii în ziua respectivă.

Ulterior datei de 28.01.2013 au rămas internați în secția de pediatrie a Spitalului de Urgență Buzău un număr de 6 copii.

Aspectele prezentate de mass-media, au fost verificate și de Serviciul de intervenție în regim de urgență în domeniul asistenței sociale din cadrul D.G.A.S.P.C. Buzău, care a efectuat două vizite în data de 28.01.2013, respectiv 29.01.2013 și a întocmit un raport preliminar în data de 30.01.2013.

Raportul menționează că potrivit legislației în vigoare, respectiv Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare și legislația subsecventă, competența D.G.A.S.P.C. Buzău se circumscrie verificării unui abuz în cauză prin periclitarea integrității fizice sau psihice și asigurarea dreptului la sănătate al copiilor în cauză.

Evaluarea D.G.A.S.P.C. Buzău s-a bazat în principal pe observația vizuală, nefiind evidențiate semne rămase în urma contenționării la copiii externati sau la cei care se aflau încă internați în unitatea medicală (s-a apreciat inexistența unei forme de abuz fizic, așa cum este definit în H.G. nr. 49 din 2011 pentru aprobarea Metodologiei cadru privind prevenirea și intervenția în echipa multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie).

Se precizează însă că doi dintre copii (unul în vârstă de 5 ani și celălalt în vârstă de 7 ani) au fost supuși unei expertize medico-legale efectuate la solicitarea organelor de cercetare penală, concluziile acestora nefiind încă finalizate.

În privința asigurării dreptului la sănătate al copiilor, raportul D.G.A.S.P.C. Buzău menționează că au fost respectate procedurile medicale atât la internare și la externare, cât și pe durata internării medicale a acestora.

În concluziile raportului întocmit de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău se menționează faptul nu au fost identificați indicatori specifici abuzului fizic, respectiv vătămări corporale la nivel vizual, iar sub aspectul abuzului emoțional asupra copiilor în cauză raportul menționează că a existat în mod evident o restrângere a libertății de acțiune aspect redat de imaginile mass-media și de relatările persoanelor intervievate.

În finalul raportului se concluzionează că *“una din vulnerabilitățile de sistem identificate este lipsa personalului care poate însoți acești copii pe durata internării în unitatea medicală, vulnerabilitate însă generată de lipsa cronică de personal și care nu va putea fi suplinită decât prin rezolvarea generală a acestei lipse de personal la nivel de sistem de asistență socială sau prin suplینirea cu voluntari, acesta fiind însă, de asemenea, foarte slab reprezentat la nivelul județului”*.

Cu privire la situația copiilor se precizează că evaluarea de specialitate va continua, aceștia urmând să fie permanent monitorizați și incluși într-un program de consiliere pentru identificarea eventualilor indicatori de abuz.

De asemenea, din constatările celorlalte comisii de anchetă (Direcția de Sănătate Publică Buzău, Consiliul Județean Buzău și Inspectoratul Județean de Poliție Buzău) a rezultat faptul că personalul medical din cadrul secției de pediatrie a Spitalului Județean de Urgență Buzău nu aplică corespunzător normele interne referitoare la măsurile de contenționare, față de persoanele internate.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău nu a dispus măsuri concrete pentru o mai bună supraveghere a copiilor aflați în spitale, în special cu privire la aplicarea măsurilor de contenționare pe durata internării acestora sau a efectuării unor proceduri medicale, pentru asigurarea unei protecții reale a minorilor și pentru respectarea principiului interesului superior al copilului.

În urma analizei tuturor aspectelor constatate, inclusiv a rapoartelor de anchetă efectuate de către Direcția de Sănătate Publică Buzău, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău, Consiliul Județean Buzău și a informațiilor primite din partea Inspectoratului Județean de Poliție Buzău, apreciem că nu au fost respectate următoarele dispoziții legale:

- prevederile art. 1 alin.2, art. 85 alin. 1 din Legea nr. 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora autoritățile publice, sunt obligate să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, să protejeze copilul împotriva oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență;

- prevederile art.38 alin.3, alin.5, alin.6 și alin.7 din Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări nr. 487/2002, cu modificările ulterioare și ale art. 21 din Ordinului 372 din 10 aprilie 2006 emis de Ministrul Sănătății, care prevăd că măsura conțenționării poate fi folosită doar dacă aplicarea celor mai puțin restrictive tehnici a fost neadecvată sau insuficientă pentru a preveni orice lovire ori vătămare, să fie proporțională cu starea de pericol, să se aplice numai pe perioada necesară, iar utilizarea mijloacelor de conțenționare trebuie autorizată de către medicul șef de secție și consemnată într-un registru special.

- prevederile art.2, art. 3 și art.6 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului și prevederile art.1 lit. e,f, g din Ordinul nr. 386 din 7 aprilie 2004 emis de Ministrul Sănătății, potrivit cărora pacientul are dreptul de a informat cu privire la procedurile propuse, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri și a alternativelor existente la procedurile propuse.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice și pentru a pune în valoare colaborarea între Avocatul Poporului, în calitate sa de mediator, și Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău, emit prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău va dispune măsuri pentru:

- cunoașterea și aplicarea dispozițiilor legale, cu privire la situațiile în care copii sunt internați în unitățile sanitare de pediatrie și identificarea unor mijloace de supraveghere a acestor copii, pe durata internării sau a efectuării unor proceduri medicale, respectiv prevederile Legii nr. 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, a Legii sănătății mintale nr. 487/2002 și Ordinului nr. 372/2006 emis de Ministrul Sănătății, a Legii nr. 46/2003 privind drepturile pacientului și Ordinului nr. 386/2004 emis de Ministrul Sănătății.

- încheierea unui protocol de colaborare între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău și Spitalul Județean de Urgență Buzău, prin care să fie stabilite procedurile de urmat în cazurile în care se aplică măsura conțenționării asupra copiilor internați în unitățile medicale, cu respectarea legislației în vigoare, precum și a standardelor internaționale referitoare la drepturile copilului.

2. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău va informa instituția Avocatul Poporului - Biroul teritorial Ploiești cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,
Prof.univ.dr. Anastasiu-Crișu

Doamnei Alina Bădulescu
Director general
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
Buzău
București, 25 februarie 2013